

Umelá inteligencia

Zadanie 2 – Problém 3 g)

Zadanie – Riešený problém

Úlohou je prejsť šachovnicu legálnymi ťahmi šachového koňa tak, aby každé políčko šachovnice bolo prejdené (navštívené) práve raz. Riešenie treba navrhnúť tak, aby bolo možné problém riešiť pre štvorcové šachovnice rôznych veľkostí (minimálne od veľkosti 5 x 5 do 20 x 20) a aby cestu po šachovnici bolo možné začať na ľubovoľnom východizom políčku.

V riešení je potrebné implementovať heuristiku (Warnsdorff's rule) do algoritmu prehľadávania stromu do hĺbky a pre šachovnicu 8x8 nájsť pre 10 rôznych východzích bodov jedno (prvé) správne riešenie (pre každý východzí bod). Algoritmus s heuristikou treba navrhnúť a implementovať tak, aby bol spustiteľný aj pre šachovnice iných rozmerov než 8x8.

Je odporúčané otestovať implementovaný algoritmus aj na šachovnici rozmerov 7x7, 9x9, prípadne 20x20 (máme úspešne odskúšaný aj rozmer 255x255) a prípadné zistené rozdiely v úspešnosti heuristiky analyzovať a diskutovať.

Opis riešenia

Pre riešenie som si zvolil implementáciu heuristiky do rekurzívneho prehľadávania stromu do hĺbky. Keďže ide o graf reprezentovaný šachovnicou, používal som implicitne reprezentovaný graf.

Kód riešenia aj s pomocnými funkciami sa nachádza v súbore `Smrecek_Zadanie2_Kod.py`.

Funkcia `pocetMoznostiPohybu` vráti počet možností pohybu z aktuálneho políčka na ešte nenavštívené políčka.

Funkcia `najdiSuradniceMoznostiPohybu` vráti pole súradníc dostupných a nenavštívených z aktuálneho políčka.

Funkcia `heuristika` vráti pole súradníc s minimálnym počtom nasledujúcich ťahov. Zo zadaných súradníc nájde možné legálne ťahy koňa na doposiaľ nenavštívené políčka a z nich vyberie tie, ktoré majú minimálny počet nasledujúcich políčok.

Funkcia `DFSrekurzia` je samotná funkcia hľadania do hĺbky. Hľadanie prebieha dovtedy, dokým nie je nájdená cesta, nie sú prehľadané všetky možnosti, alebo nie je prekročený maximálny počet krokov hľadania.

Funkcia **riadichľadania** je riadiaca funkcia hľadania cesty koňa. Nastavuje globálne premenné na počiatočné hodnoty pred každým hľadaním, spúšťa rekurzívne hľadanie a vracia nájdenú cestu.

Kód rekurzívnej funkcie hľadania do hĺbky s heuristikou:

```
def DFSrekurzia(n, pociatocneX, pociatocneY, navstivene, cesta, maxKrokov):  
    '''  
    Rekurzivna funkcia hladania do hlbky. Hladanie prebieha dovtedy, dokym  
nie je najdena cesta, nie su prehladane  
vsetky moznosti, alebo nie je prekroeny maximalny pocet krokov  
hladania.  
  
:param n: rozmer sachovnice  
:param pociatocneX: sucasna suradnica x  
:param pociatocneY: sucasna suradnica y  
:param navstivene: pole booleanov obsahujuce informacie o navstivenych  
polickach  
:param cesta: aktualne najdena cesta  
:param maxKrokov: maximalny pocet krokov hladania ktory sa nesmie  
prekrocit  
:return: True ak je cesta najdena alebo je prekroeny pocet krokov,  
False inak  
    '''  
  
    global pocitadlo  
    pocitadlo += 1  
    if pocitadlo == maxKrokov:  
        # Ak je prektoceny maximalny pocet krokov, funkcia sa rekurzivne  
vracia  
        return True  
  
    navstivene[pociatocneX][pociatocneY] = True  
    # Sucasne policko kde sa nachadza kon je oznacene za navstivene  
  
    cesta.append((pociatocneX, pociatocneY))  
    # Sucasne policko sa pridava do pola reprezentujuceho sucasnu cestu  
kona  
  
    susedne = heuristika(pociatocneX, pociatocneY, n, navstivene)  
    # Vytvorenie pola moznosti skoku podla heuristiky  
  
    if len(cesta) == n ** 2:  
        # Ak bola cesta najdena cela, funkcia sa rekurzivne vracia  
        # Globalna premenna s najdenou cestou je nastavena na sucasnu cestu  
        global navrat  
        navrat = cesta  
        return True  
  
    for policko in susedne:  
        # Cyklus prehladavania heuristicky susednych policok (policok,  
ktore maju rovnaky pocet nasledujucich tahov)  
        if not navstivene[policko[0]][policko[1]]:  
            # Kontrola, ci policko este nebolo navstivene, pretoze hoci  
pole susednosti zahrnalo len nenavstivene  
            # policka v case jeho vytvarania, stav ich navstivenia sa mohol  
v rekurzii zmenit  
            if DFSrekurzia(n, policko[0], policko[1], navstivene, cesta,  
maxKrokov):
```

```
# Rekurzívne volanie funkcie prehľadavania do hlbky. Ak sa
# vratila hodnota True, funkcia sa rekurzívne vracia
return True

cesta.pop()
navstivene[pociatocneX][pociatocneY] = False
# Sucasne policko bolo prehladane a nevyhovuje. Odobera sa z cesty a
# nastavuje sa ako neprehladane. Funkcia vracia False
return False
```

Myšlienka riešenia:

Na začiatku každého rekurzívneho volania funkcie načítam a inkrementujem hodnotu globálnej premennej určujúcej počet krokov algoritmu. Ak je počet krokov prekročený, funkcia vráti True, čím spustí rekurzívny návrat. Ak počet krokov prekročený nie je, súčasné políčko označím za navštívené, pridám ho do stacku reprezentujúceho cestu koňa po šachovnici a vytvorím zoznam susednosti súčasného políčka na základe heuristiky. Heuristika z doposiaľ nenavštívených políčok vyberie tie, z ktorých existuje najmenší počet možností pohybu. Takáto možnosť existovať nemusí, môže existovať iba jedna alebo môže existovať aj viac políčok, z ktorých sa dá dostať na rovnaké množstvo políčok. Heuristika vráti prázdne pole ak neexistuje nasledujúci ťah, pole o dĺžke 1 ak existuje práve jeden nasledujúci ťah alebo pole o dĺžke 2-8 ak existuje viacero pohybov koňa z ktorých existuje rovnaké množstvo nasledujúcich ťahov.

Následne sa skontroluje dĺžka stacku. Ak je stack plný, teda sa v ňom nachádzajú všetky políčka šachovnice v poradí ich navštívenia, funkcia skopíruje do globálneho poľa súčasnú cestu, vráti True a rekurzívne sa vracia. Ak cesta ešte nie je kompletná tak sa v cykle pre každé políčko zo zoznamu susednosti skontroluje, či je naozaj nenavštívené a ak je nenavštívené, tak sa rekurzívne zavolá funkcia prehľadávania s týmto políčkom. Ak niektoré z nasledujúcich volaní vráti True, tak aj teraz sa vráti True a funkcia sa rekurzívne vracia, pretože buď bola cesta nájdená, alebo cesta neexistuje, alebo sa prekročil maximálny počet krokov. Ak ale rekurzívne volaná funkcia vráti False, pokračuje sa v cykle s prehľadávaním ďalšieho susedného políčka. Ak sa prehľadajú všetky susedné políčka súčasného políčka, cyklus končí neúspechom a preto sa súčasné políčko vyberie zo stacku reprezentujúceho cestu šachovnicou a nastaví na neprehľadané. Funkcia vráti False, čo reprezentuje, že cesta nebola nájdená a buď sa prehľadáva šachovnica iným smerom, alebo ak sú všetky možnosti prehľadané, hľadanie definitívne končí.

Túto funkcia je prvýkrát volaná funkciou **riadichľadania**, ktorá nastaví hodnoty globálnych premenných, stacku aj poľa reprezentujúceho navštívené políčka na úvodné hodnoty a po dokončení rekurzívneho hľadania vráti cestu uloženú v globálnej premennej.

Reprezentácia údajov problému

Keďže ide o pohyb koňa po šachovnici a z každého políčka existuje 2 – 8 možností pohybu, rozhodol som sa, že zvolím implicitnú reprezentáciu grafu v algoritme. Keďže je implicitne reprezentovaný graf, implicitne reprezentovaný je aj uzol grafu. Pre konkrétne súradnice sa generuje pole dostupných nenavštívených políčok šachovnice, ktoré sa v cykle

postupne prehľadávajú. Keďže ide o rekurzívnu funkciu, poradie prehľadaných uzlov v stacku zabezpečuje možnosť vrátiť sa späť.

To, či je vrchol navštívený, alebo nie, ukladám do 2D poľa booleanov, kde sa na pozícií podľa súradníc nachádza True, ak je vrchol navštívený, False, ak ešte navštívený nebol. Toto pole reprezentuje Stav.

Operátory sú reprezentované funkciami v súbore `Smrecek_Zadanie2_Pohyby.py`. Prvých 8 funkcií kontroluje možnosť navštíviť dané políčko, tj. či naň kôň môže skočiť. Políčko musí byť na šachovnici a nenavštívené. Ďalších 8 funkcií v tomto súbore vracajú súradnice skoku, ak je skok možné zrealizovať.

Heuristická funkcia bola zostrojená na základe Warnsdorff's rule. Heuristika z doposiaľ nenavštívených políčok vyberie tie, z ktorých existuje najmenší počet možností pohybu.

Cestu koňa šachovnicou ukladám do poľa, ktoré reprezentuje stack. Práve prezerané políčko pridám do stacku ako tuple súradníc X a Y. Ak z tohto políčka neexistuje správne riešenie tak ho zo stacku vyberiem a pokračujem ďalším políčkom. Ak stack obsahuje všetky políčka šachovnice, skopírujem ho do globálnej premennej reprezentujúcej cestu koňa po šachovnici.

Testovanie a výsledky experimentov

Pre potreby testovania som vytvoril niekoľko funkcií. Všetky sa nachádzajú v súbore `Smrecek_Zadanie2_Testovanie.py`.

Funkcia `vytvorSachovnicu` vygeneruje graf so zoznamom susednosti používaný na kontrolu správnosti riešenia.

Funkcia `vizualizuj` vykreslí šachovnicu zo zadaného poľa navštívených súradníc.

Funkcia `skontroluj` skontroluje, či je šachovnica vyplnená iba legálnymi heuristickými ťahmi koňa a vypíše informáciu, či je šachovnica kompletná.

Funkcia `existuje` oznámi, či očakávame, že heuristika z týchto súradníc na šachovnici nájde cestu.

Funkcia `najdiAvypis` je funkcia výpisu, ktorá nad jednou cestou zavolá funkcie na jej kontrolu a vizualizáciu.

Funkcia `generujVstupy` generuje požadovaný počet unikátnych súradníc na mape pre potreby kontroly.

Funkcia `otestujVsetky` je testovacia funkcia, ktorá otestuje, či existuje heuristická cesta pre koňa zo všetkých súradníc mapy.

Funkcia `main` obsahuje používateľské rozhranie a menu programu pre potreby jeho ovládania.

Šachovnica 8 x 8 - analýza:

Podľa zadania mám nájsť prvé riešenie problému pre 10 súradníc. Zvolil som si preto náhodné pole súradníc [(5, 7), (1, 6), (0, 2), (4, 5), (5, 6), (7, 2), (7, 3), (6, 5), (2, 7), (0, 7)].

Pre párne mapy riešenie existuje z každého políčka. Pre mapu tejto veľkosti heuristika nájde mnohokrát riešenie na prvý pokus. Ako maximálne množstvo krokov pre jedno hľadanie cesty som nastavil 20000. Keďže šachovnica 8 x 8 je explicitne požadovaná v zadaní na otestovanie, uvádzam aj výstup vzorového vstupu.

Šachovnica 8 x 8 - výstup programu:

Zvolte 0 pre ukončenie programu

Zvolte 1 pre testovanie nahodných vstupov

Zvolte 2 pre testovanie konkrétneho vstupu

Zvolte 3 pre testovanie všetkých vstupov pre interval rozmerov

Zvolte 4 pre vzorový test

4

Spustil sa vzorový test pre 10 vstupov pre mapu veľkosti 8 x 8

Boli zvolené súradnice [(5, 7), (1, 6), (0, 2), (4, 5), (5, 6), (7, 2), (7, 3), (6, 5), (2, 7), (0, 7)]

Vypis 1

Sachovnica 8x8 s počiatočnými bodmi 5, 7:

Pre párne sachovnice riešenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 045 008 027 024 041 010 029 014

001 | 026 023 044 009 028 013 042 011

002 | 007 046 025 040 043 064 015 030

003 | 022 039 058 055 048 031 012 063

004 | 053 006 047 032 059 056 049 016

005 | 038 021 054 057 050 033 062 001

006 | 005 052 019 036 003 060 017 034

007 | 020 037 004 051 018 035 002 061

Sachovnica je heuristicky vyplnená

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vypis 2

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 1, 6:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 010 017 048 031 012 015 050 029

001 | 047 020 011 016 049 030 001 014

002 | 018 009 054 063 032 013 028 051

003 | 021 046 019 042 055 052 033 002

004 | 008 039 064 053 062 041 056 027

005 | 045 022 043 040 057 060 003 034

006 | 038 007 024 061 036 005 026 059

007 | 023 044 037 006 025 058 035 004

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vypis 3

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 0, 2:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 041 032 001 016 049 030 011 014

001 | 002 017 042 031 012 015 050 029

002 | 043 040 033 048 045 052 013 010

003 | 018 003 044 053 034 047 028 051

004 | 039 056 035 046 061 054 009 024

005 | 004 019 060 055 036 025 062 027
006 | 057 038 021 006 059 064 023 008
007 | 020 005 058 037 022 007 026 063

Sachovnica je heuristicky vyplnena
Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi
Sachovnica je kompletne

Vypis 4

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 4, 5:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 060 009 064 029 058 011 050 027
001 | 041 030 059 010 063 028 015 012
002 | 008 061 040 057 014 049 026 051
003 | 039 042 031 062 053 056 013 016
004 | 032 007 054 043 048 001 052 025
005 | 035 038 033 022 055 044 017 002
006 | 006 021 036 047 004 019 024 045
007 | 037 034 005 020 023 046 003 018

Sachovnica je heuristicky vyplnena
Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi
Sachovnica je kompletne

Vypis 5

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 5, 6:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 008 011 026 055 038 013 028 057

001		025	048	009	012	027	056	037	014
002		010	007	060	039	054	035	058	029
003		047	024	049	064	059	040	015	036
004		006	061	046	053	034	063	030	041
005		023	050	021	062	045	042	001	016
006		020	005	052	033	018	003	044	031
007		051	022	019	004	043	032	017	002

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vypis 6

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 7, 2:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

###		000	001	002	003	004	005	006	007
-----	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

000		058	005	052	041	064	007	050	039
001		045	026	059	006	051	040	063	008
002		004	057	046	053	042	061	038	049
003		025	044	027	060	047	054	009	062
004		018	003	056	043	028	035	048	037
005		021	024	019	034	055	032	013	010
006		002	017	022	029	012	015	036	031
007		023	020	001	016	033	030	011	014

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vypis 7

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 7, 3:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 005 008 023 038 057 010 025 028
001 | 022 037 006 009 024 027 058 011
002 | 007 004 039 056 045 060 029 026
003 | 036 021 044 041 052 055 012 059
004 | 003 040 051 046 061 042 053 030
005 | 020 035 018 043 054 047 062 013
006 | 017 002 033 050 015 064 031 048
007 | 034 019 016 001 032 049 014 063

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vypis 8

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 6, 5:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 056 035 010 031 064 027 008 029
001 | 011 032 057 054 009 030 063 026
002 | 036 055 034 049 058 061 028 007
003 | 033 012 053 060 047 042 025 062
004 | 052 037 048 041 050 059 006 021
005 | 013 016 051 046 043 022 003 024
006 | 038 045 018 015 040 001 020 005
007 | 017 014 039 044 019 004 023 002

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletna

Vypis 9

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 2, 7:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 020 049 004 053 018 059 002 063

001 | 005 052 019 060 003 064 017 058

002 | 050 021 048 043 054 057 062 001

003 | 041 006 051 036 061 044 055 016

004 | 022 035 042 047 056 031 012 045

005 | 007 040 025 034 037 046 015 030

006 | 026 023 038 009 028 013 032 011

007 | 039 008 027 024 033 010 029 014

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletna

Vypis 10

Sachovnica 8x8 s pociatocnymi bodmi 0, 7:

Pre parne sachovnice riesenie existuje

| 000 001 002 003 004 005 006 007

000 | 022 063 006 047 020 049 004 001

001 | 007 046 021 064 005 002 019 034

002 | 062 023 056 037 048 035 050 003

003 | 045 008 061 052 055 038 033 018

004 | 024 053 044 057 036 051 014 039

005 | 009 060 027 054 043 040 017 032

006 | 028 025 058 011 030 015 042 013

007 | 059 010 029 026 041 012 031 016

Sachovnica je heuristicky vyplnena

Sachovnica je vyplnena legalnymi tahmi

Sachovnica je kompletne

Vzorové riešenie našlo pre všetkých 10 bodov na šachovnici cestu koňa pomocou heuristiky. Všetky nájdené cesty boli heuristické, legálne vyplnené a plne vyplnené.

Šachovnica 7 x 7 – analýza:

Táto šachovnica s nepárnym rozmerom je heuristicky vyplniteľná len z niektorých políček. Testom som zistil, že cesta existuje iba pre políčka jednej farby, teda ak je [0, 0] čierne políčko, tak riešenie existuje pre čierne políčka. Teda, cesta existuje vtedy, ak je súčet súradníc X a Y páry.

Pre šachovnicu 7 x 7 uvádzam len skrátený výstup popisujúci, či z daného políčka existuje cesta alebo nie. Ani pri 10 miliónoch možných krokov algoritmu nebolo nájdené riešenie pre políčka, ktorých súčet súradníc je nepárny.

Šachovnica 7 x 7 – výstup programu:

Zvolte 0 pre ukončenie programu

Zvolte 1 pre testovanie nahodných vstupov

Zvolte 2 pre testovanie konkrétneho vstupu

Zvolte 3 pre testovanie všetkých vstupov pre interval rozmerov

Zvolte 4 pre vzorový test

3

Pre otestovanie existencie cesty pre všetky súradnice daného rozmeru zadajte "pociatocneN koncoveN maximalnyPocetKrokovVtisicoch":

7 7 10000

Testujem rozmer 7 x 7

Začiatok 00,00 - Sachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pre n = 7 riešenie začínajúce na 00, 01 neexistuje alebo nebolo nájdené v zadanom počte krokov

Začiatok 00,02 - Sachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 00, 03 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 00,04 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 00, 05 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 00,06 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 01, 00 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 01,01 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 01, 02 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 01,03 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 01, 04 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 01,05 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 01, 06 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 02,00 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 02, 01 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 02,02 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 02, 03 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 02,04 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 02, 05 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 02,06 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 03, 00 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 03,01 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 03, 02 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 03,03 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 03, 04 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 03,05 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 03, 06 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 04,00 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 04, 01 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 04,02 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 04, 03 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 04,04 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 04, 05 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 04,06 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 05, 00 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 05,01 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 05, 02 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 05,03 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 05, 04 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 05,05 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 05, 06 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 06,00 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 06, 01 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 06,02 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre n = 7 riesenie zacinajuce na 06, 03 neexistuje alebo nebolo najdene v zadanom pocte krokov

Zaciatok 06,04 - Sachovnica bola najdena a spravne vygenerovana

Pre $n = 7$ riešenie začínajúce na 06, 05 neexistuje alebo nebolo nájdené
v zadanom počte krokov

Začiatok 06,06 - Šachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Počet zlych je 0

Počet neexistujúcich riešení je 24

Počet existujúcich riešení je 25

Šachovnica 9 x 9 – analýza:

Ďalší nepárny rozmer šachovnice. Analýza je podobná ako pri rozmere 7 x 7.

Uvádzam časť skráteného výstupu pre tento rozmer.

Šachovnica 9 x 9 – časť výstupu programu:

Zvoľte 0 pre ukončenie programu

Zvoľte 1 pre testovanie náhodných vstupov

Zvoľte 2 pre testovanie konkrétneho vstupu

Zvoľte 3 pre testovanie všetkých vstupov pre interval rozmerov

Zvoľte 4 pre vzorový test

3

Pre otestovanie existencie cesty pre všetky súradnice daného rozmeru
zadajte "pociatocneN koncoveN maximalnyPocetKrokovVtisicoch":

9 9 20

Testujem rozmer 9 x 9

Začiatok 00,00 - Šachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pre $n = 9$ riešenie začínajúce na 00, 01 neexistuje alebo nebolo nájdené
v zadanom počte krokov

Začiatok 00,02 - Šachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pre $n = 9$ riešenie začínajúce na 00, 03 neexistuje alebo nebolo nájdené
v zadanom počte krokov

...

...

...

Pre $n = 9$ riešenie začínajúce na 08, 05 neexistuje alebo nebolo nájdené v zadanom počte krokov

Začiatok 08,06 - Šachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pre $n = 9$ riešenie začínajúce na 08, 07 neexistuje alebo nebolo nájdené v zadanom počte krokov

Začiatok 08,08 - Šachovnica bola nájdená a správne vygenerovaná

Pocet zlych je 0

Pocet neexistujucich rieseni je 40

Pocet existujucich rieseni je 41

Zhodnotenie riešenia a dosiahnutých výsledkov

Riešenie je implementované rekurzívne a to mu ušetrí na efektívnosti. Riešenie ale počas testov ukázalo, že pre šachovnice od rozmeru 5×5 do rozmeru 17×17 vrátane a 19×19 potrebuje iba maximálne 20 000 krokov na nájdenie všetkých existujúcich riešení. Výhodou riešenia, že je jednoduché. Nevýhodou riešenia je, že oproti iteratívnej forme riešenia má rekurzívna forma oveľa väčšie pamäťové nároky.

Pre rozmery 18×18 a 20×20 vrátane potrebuje riešenie niekedy až 1 300 000 krokov na nájdenie všetkých riešení. Pri 18×18 hranicu 20 000 krokov prekračuje 5 možností začiatku: [(7, 5), (9, 6), (12, 5), (12, 16), (17, 1)], pri rozmere 20×20 hranicu 20 000 krokov prekračuje 1 možnosť začiatku a to (12, 16). Dá sa to vyriešiť zvýšením hranice na 1 300 000 a nájde riešenie pre všetky začiatky na šachovnici 18×18 a 20×20 . V prípade takto veľkých šachovníc prudko narástol potrebný počet krokov na ich riešenie. Samotná heuristika už na optimalizáciu nestačí, bolo by nutné ju rozšíriť o pravidlá výberu nasledujúcich políček, keď má viacero políček zhodné hodnotenie, napríklad tak, že z políček so zhodným hodnotením, by sa vybralo to, ktoré je najbližšie k okraju šachovnice.

Pri dostatočnom počte krokov pre párne rozmery šachovníc je riešenie vždy z každej súradnice nájduťelné. Pre nepárne rozmery šachovníc je riešenie nájduťelné len pre políčka, ktorých súčet súradníc je párny, tj. políčka jednej farby, ktorá sa na nepárnej šachovnici nachádza častejšie.

Pre párne šachovnice a dostatočný počet krokov je počet súradníc začiatku pre ktorý môj program nájde riešenie rovný n^2 a počet súradníc pre ktoré nenájde riešenie rovný 0.

Pre nepárne šachovnice a dostatočný počet krokov je počet súradníc začiatku pre ktorý môj program nájde riešenie rovný $\left\lceil \frac{n^2}{2} \right\rceil$ a počet súradníc pre ktoré nenájde riešenie rovný $\left\lfloor \frac{n^2}{2} \right\rfloor$.

Heuristika výrazne urýchľuje hľadanie. Bez heuristiky, teda len DFS algoritmus, má problém v časovom limite nájsť aj len jedno riešenie pre šachovnicu 8×8 s jedným počiatočným bodom. Pri použití DFS s heuristikou pre rozmery od 5×5 do 19×19 funguje

riešenie dostatočne rýchlo, kedy ani jedno hľadanie neprekročí maximum 10 sekúnd. Rozmer 20 x 20 je ale príliš veľký a konkrétne pre moje riešenie potrebuje hľadanie z počiatočného bodu [12, 16] až 1,3 milióna krokov. Ďalšie väčšie šachovnice, aj párne aj nepárne, už potrebujú na nájdenie riešení začínajúcich na niektorých konkrétnych políčkach veľmi veľa krokov a čas hľadania sa výrazne predlžuje. Preto sa dá tvrdiť, že čím menšia je mapa, tým je menej potrebných krokov na nájdenie riešenia. Čím väčšia je mapa, tým väčší je počet krokov na nájdenie riešenia. Pre mapy od 5 x 5 do 8 x 8 je možné v prijateľnom čase nájsť riešenie aj bez použitia heuristiky. Pre mapy do veľkosti 20 x 20 DFS a heuristika funguje relatívne dobre a efektívne. Pre väčšie mapy je potrebné vylepšiť heuristiku, aby fungovala optimálne aj na týchto mapách.

Používateľská príručka

Riešenie je implementované v programovacom jazyku Python verzie 3.8.3. Program sa skladá z 3 súborov `Smrecek_Zadanie2_Pohyby.py`, `Smrecek_Zadanie2_Kod.py` a `Smrecek_Zadanie2_Testovanie.py`. Program obsahuje main funkciu, tá sa spúšťa z `Smrecek_Zadanie2_Testovanie.py`.

Importujem iba `random` na generovanie náhodných čísel, inak je celý kód vlastný.

Po spustení programu sa objaví menu, v ktorom si používateľ vyberie možnosť, ktorou chce pokračovať:

Voľba 0: Ukončenie programu.

Voľba 1: Testovanie náhodných vstupov. Po tejto voľbe musí používateľ zadať 3 čísla oddelené 2 medzerami, reprezentujúce rozmer šachovnice, požadovaný počet náhodných vstupov, ktoré sa pre šachovnicu majú vygenerovať a maximálny počet krokov algoritmu v tisícoch. Vstup 5 10 20 znamená, že pre mapu veľkosti 5 x 5 sa vygeneruje 10 náhodných vstupov z ktorých sa každý otestuje maximálne do 20 000 spustení rekurzívneho algoritmu hľadania. Vypíše sa poradové číslo hľadania, vykreslia sa nájdené mapy a vypíšu sa hlásenia o správnosti/ nesprávnosti vygenerovanej mapy.

Voľba 2: Testovanie konkrétneho vstupu. Po tejto voľbe musí používateľ zadať 4 čísla oddelené 3 medzerami reprezentujúce rozmer šachovnice, súradnicu riadku, súradnicu stĺpca a maximálny počet krokov algoritmu v tisícoch. Vstup 7 2 4 20 znamená, že sa hľadá cesta koňa pre mapu veľkosti 7 x 7 a počiatočné súradnice 2, 4 s maximom 20 000 krokov algoritmu. Vypíše sa vizualizovaná cesta na šachovnici a vypíšu sa hlásenia o správnosti/ nesprávnosti vygenerovanej mapy.

Voľba 3: Testovanie všetkých vstupov pre interval rozmerov máp. Po tejto voľbe musí používateľ zadať 3 čísla oddelené 2 medzerami reprezentujúce rozmer prvej šachovnice, rozmer poslednej prehľadávanej šachovnice a maximálny počet krokov algoritmu v tisícoch. Vstup 5 10 20 znamená, že sa skontroluje existencia ciest zo všetkých políček každej mapy od veľkosti 5 x 5 po veľkosť 10 x 10 vrátane, s maximálnym počtom 20 000 rekurzívnych spustení vyhľadávacieho algoritmu pre jednotlivé súradnice. Vypíšu sa hlásenia, o každom políčku všetkých šachovníc z intervalu, či sa z neho našla cesta, alebo nie. Vždy, po skontrolovaní

celého rozmeru a všetkých políček jednej šachovnice sa vypíše, koľko bolo nájdených políček z ktorých riešenie existuje a koľko bolo nájdených takých, z ktorých riešenie neexistuje alebo nebolo v danom počte krokov nájdené. Ak by program niekde zlyhal a vrátil nesprávnu mapu, táto mapa by sa vykreslila. Vzory výstupov tejto voľby sú uvedené pri testovaní rozmerov 7 x 7 a 9 x 9 v časti Testovanie a výsledky experimentov.

Voľba 4: Vzorový test. Táto voľba spustí a vypíše výpis voľby 1 pre konkrétnych 10 súradníc šachovnice rozmeru 8 x 8, na ktorých som testoval toto riešenie. Výpis z tohto bodu je uvedený v časti Testovanie a výsledky experimentov. Vybrané súradnice šachovnice 8 x 8: [(5, 7), (1, 6), (0, 2), (4, 5), (5, 6), (7, 2), (7, 3), (6, 5), (2, 7), (0, 7)].

Po zvolení voľby sa vykoná príslušná akcia a opäť sa vypíše menu s možnosťami voľby. Toto sa opakuje, až kým používateľ neukončí program zadáním voľby 0.